

Muz 965

ELLENŐRÖLTVE 1973.

SZERELÉSI UTASÍTÁS

Leltározva 2010

a 40 M. „TURÁN“ hk. számára.

I. RÉS Z.

A hk. vezető és a beosztott kezelők által végzendő
munkálatok.

Magyarországi felsz. és a társaság

816

Budapest, 1943.

Muz 965

1

LUDOVIKAI AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

S Z E R E L É S I U T A S I T Á S
a 40 M. "Turán" hk. számára.

I. R é s z.

A hk. vezető és a beosztott kezelők által végzendő
munkálatok.

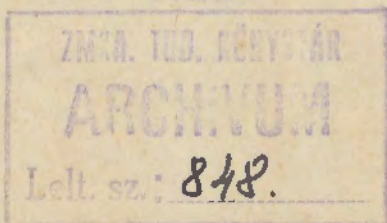
Budapest, 1943.

ERREI ÉRTELMI ÉRTÉK

a 40. M. Törv. sz. alapján

1. 8. 8.

az országos és a helyi köztudományi könyvtárak és a köznevelési könyvtárak számára

A hűtőrend-
szer keze-
lése.

1./ Ellenőrzés. Üzemi hőmérsékletű meleg járó motornál is hajtsd végre.

A motor és küzdőtér választófalán elhelyezett felső és alsó ellenőrző /:csap:/ kerék balra csavarásával - rendszer esetben - mindkét helyen folyik viz a tartályból. Ha a viz a felső csapon nem folyik, akkor már pótolni kell. A csapok esetleges eldugultságáról azonban győződj meg.

2./ Utántöltés. Üzemi hőmérsékletű meleg motornál hajtsd végre.

A motor feletti páncélajtót nyisd ki. A kiegyenlítő viztartály töltőnyílás fedelét a fedélnyitó kulccsal balra csavarva vedd ki. Tölts utána lágy vizet, míg az a szűrőt 3/4-részéig ellepi. A töltőnyílás fedelét helyezd vissza és feszesen húzd meg.

3./ Leeresztés. Üzemi hőmérsékletű meleg motornál a telephelyen kell végrehajtani. A hk. feltétlenül vízszintesen álljon és teljesen fel legyen töltve hűtővízzel.

A fenékpáncélon lévő dugócsavart 36-os villáskulccsal balra csavard ki és a visszivattyuház alján elhelyezett vizcsap leeresztő csövére alulról - a kicsavart fenékdugó nyílásán keresztül - gumitömlőt húzzál; a tömlő másik végét helyezd egy 50 literes Góliát kanna töltőnyílásába. A küzdőtér és motortér választófal ajtaját lefogó karmok szorító-csavarjait 14-es villáskulccsal lazítsd meg, majd a lefogó karmok elfordítása után nyisd ki. Nyisd meg a vizcsapot. A viz leeresztése közben arra ügyelj, hogy bő sugárban - egy liter viz kivételével - a teljes vízmennyiség lefolyjon. Leeresztés közben a Góliát kanna mellett egy vizesvödör is legyen. Ha a Góliát kanna megtelik, illetve abba már nem tud a viz befolyjni, a vödörbe ereszd a vizet, szükség esetén megdöntve. Ezután zárd el a vízleeresztő csapot, majd a gumitömlőt a vizcsapról levéve és hüvelykujjaddal befogva az ebben lévő vizet is ereszd a vödörbe. A motort elzárt csapteleppel addig járasd üresjárásban, míg önmagától megáll. Nyisd ki újra a vízleeresztő csapot és hagyd a vizet elfolyjni. Ujabb feltöltésig hagyd a vizcsapot nyitva, ezután már a motort járatni tilos.

Fagyveszély esetén a Góliát kannát és a vizesvödröt meleg helységben helyezed el /:vesd össze az áramtelepek /:akku.:/ gondozásánál megszabottakkal:/.

/:A harcokocsik hűtőrendszere nem azonos vízbefogadó-képességű, ezért szükséges, hogy a hk. vezető saját hk-jának hűtőrendszer befogadóképességét ismerje. Ezt mindegyik hk. számára a hk. szakszolgálatos tiszt a következőképpen állapítsa meg:

- a./ vizleeresztés jelen pont szerint.
- b./ A hk. megemelése hátul - a viz leeresztése.
- c./ A hk. megemelése elől - a viz leeresztése.
- d./ A víztávhőmérő vezetékének a vízcsőből való kicsavarása - a viz leeresztése.

Fenti eljárással víztelenített hk-ban visszamaradó vízmennyiség jelentéktelen.

A leeresztett és lemért vízmennyiség előjegyzendő a hk-k okmányaiban és a hk-n a kiegyenlítő-víztartály motor felőli falára ráfestendő.:/

4./ Töltés. A vizleeresztőcsap elzárása után töltsd színültig a kiegyenlítő víztartályt. Indítsd meg a motort és üresjárásban működtetve - néhány pere után - töltsd utána a vizet a 2./ pontban megszabott mértékig.

A hk. vízmennyiségéhez 250 gr. nátriumbikromát, vagy trinátriumfoszfát adagolása szükséges /:feloldva és megsűrve:/. Vizcsere esetén erre figyelemmel kell lenni.

Szükséglet: víztartály fedélkulcs, 14-es és 36-os villáskulcs, 13 mm belső Ø és 4000 mm hosszú gumitömlő; Góliát kanna, vizesvödör és lágy víz.

2.

Vízzivattyu
tömitőszelen-
céjének után-
állítása.

1./ A küzdő- és motortér választófal ajtót nyisd ki és emeld le.

2./ A 10-es villáskulccsal a vízzivattyu /:menet szerinti baloldalán lévő:/ rögzítő csavart az óramutató járásával ellenkező értelemben kb. 1 ujjnyira hajtsd ki.

3./ A kétkörmű ivkulcsot a hornyos tömitőanya vájaitaiba helyezve forgasd el azt az óramutató járásával ellentétes értelemben addig, amíg az anya megszorul és az anya egyik hornya a vízzivattyut felerősítő felső csavarral egyvonalba nem esik.

4./ A 10-es villáskulccsal a rögzítőcsavart hajtsd vissza eredeti helyzetébe /:ellenőrizd, hogy a csavar a horonyba érjen:/.
Szükséglet: 10-es villáskulcs és kétkörmű ivkulcs.

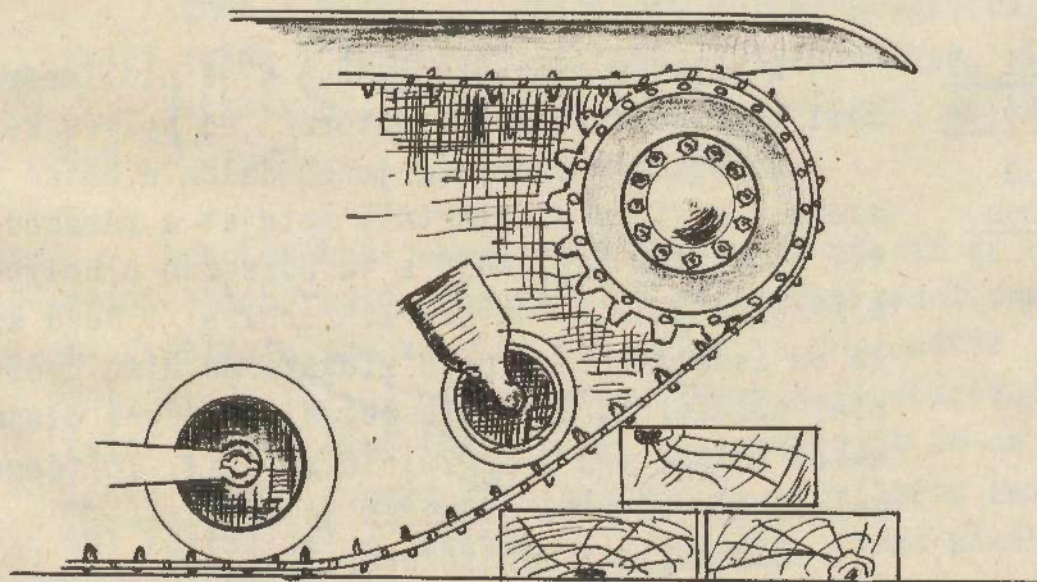
3.

Fenekpáncél
vizteleni-
tése.

A hk. első részét emeld meg akként, hogy mindkét lánc elé 3-3 drb. gépjármű feltámasztó bakot helyezel és ezekre a hk-t felkaptatod megindított motorral. Ezáltal a hk. eleje magasabban áll. A hk. hátsó részén lévő két dugócsavart a fenék dugókulccsal /:balra:/ kicsavarod. Ily módon az elejénél megemelt hk-ban a víz a hátsó részbe tódul és a kinyitott furaton át lefolyik. Ezután csavard vissza a két dugócsavart.

A hk. fenékén összegyűlt víz főképpen télen okoz üzemi rendellenességeket, amikor a rudazatok a víz befagyása következtében mozdíthatatlanokká válnak.

Szükséglet: fenéklemez dugókulos, 6 drb. alátét bak.

4.

Viz- és o-
lajleválasztó
kezelése.

1./ A viz- és olajleválasztó alján lévő csavart 22-es villáskulccsal /:balra:/ csavard ki.

2./ A csavart /:jobbra hajtva:/ csavard vissza.

Szükséglet: 22-es villáskulcs.

5.

Olajszint
ellenőrzése
és pótlása
a motornál.

Csak üzemi hőmérsékletű meleg motornál lehet a szintet ellenőrizni.

Menetirány szerinti jobboldalon elhelyezett motorolaj-tartály töltőnyílás fedelét /:balra:/ csavard le és vedd ki

a szűrőt, majd a mutatóujjaddal a töltőnyíláson keresztül nyulj be; ha eléred az olajat, akkor a szintmagasság megfelelő; ellenkező esetben tölts utána az évszaknak megfelelő motorolajat addig, míg az ujjaddal eléred.

Töltésnél a szűrő feltétlen bentmaradjon /:ha hiányzik, jelentsd:/.

Megjegyzés: Üzem közben többször ellenőrizd, hogy az olaj körforgása rendben van-e. Ebből a célból az olajtartály beöntő nyílásának zárófedelét, valamint a szűrőt távolítsd el és figyeld meg, vajjon a visszavezető csőnél folyik-e az olaj.

Ha üresjárásnál a tartályban az olajsztint emelkedik, úgy a némely hk-ra felszerelt visszavezetőcső nincs rendben.

Szükséglet: motorolaj.

6.

Olajsztint ellenőrzése és pótlása a hajtóműben.

A hajtómű olajtartályában a szintellenőrzés csak üzemi hőmérsékletű meleg motornál ad helyes képet.

Menetirány szerinti jobboldalon a hátsó páncélfalra szerelt hajtómű olajtartály tetejét a rárakodott piszoktól tisztítsd meg, majd a felsőrészen elhelyezett szintellenőrző pálcát csavard ki /:balra:/, huzd ki, töröld le és ismételd be-, majd kicsavarás után győződj meg az olaj állásáról. Ha nincs meg a szükséges olajmennyiség, akkor töltsd fel a megfelelő szintig. Töltésnél a szűrő helyén legyen /:ha hiányzik jelentsd:/.

Szükséglet: olajtölcsér; motorolaj.

7.

Sebességtávkapcsoló olajsztintjének ellenőrzése és pótlása.

A távkapcsoló oldalán lévő szintellenőrző dugócsavart 22-es villáskulccsal /:balra:/ csavard ki, az olaj állása a távkapcsolóban a dugócsavar nyílásáig álljon. Ha ezt nem éri el, töltsd fel a nyílásig, ezután csavard vissza a dugócsavart és feszítsd meg.

Szükséglet: 22-es villáskulcs, tölcser; feltöltésnél motorolaj.

8.

Kézi indító olajsztint ellenőrzése és utántöltése.

Nyisd ki az elválasztó páncélfal ajtaját a már vázolt módon 14-es villáskulcs segítségével. A kézi indítóházon a teng. felett lévő dugócsavart 19-es villáskulccsal csavard ki /:balra:/. Az olajsztint helyes ál-

lása a kicsavart dugócsavar furata. Ha nem ér a furatig, akkor pótolj motorolajjal. A dugócsavart csavard a helyére.

Szükséglet: 14-es és 19-es villáskulcs, tölcser; feltöltéshez motorolaj.

9.

Ivmenetberendezés olajszint ellenőrzése és utántöltése.

Ivkormányház hátsó oldalán a fékhenger alatt a záró dugócsavart 28-as villáskulccsal csavard ki /:balra:/, ha az olaj állása nem éri el a dugócsavar nyílását, akkor töltsd fel a nyílásig úgy, hogy az ivkormányház felső részén lévő dugócsavart 28-as villáskulccsal /:balra:/ csavard ki és a nyíláson keresztül tölts "C" olajat megfelelő szintig, utána mindkét dugócsavart helyezd vissza és jól húzd meg.

Innét a kenőolaj átszivárog a lánckerékházba is. Ezért tehát főképpen ennek a pótlása szükséges.

Szükséglet: 28-as villáskulcs, tölcser; feltöltéshez "C" olaj.

10.

Lánckerékház olajszint ellenőrzése és pótlása.

Lánckerékház menetirány felé néző részén az olajszint ellenőrző dugócsavart 28-as villáskulccsal csavard ki /:balra:/. Ha az olaj nem éri el a dugócsavar furatát, akkor töltsd utána akként, hogy a lánckerékház felső részén levő töltőnyílás dugócsavarját 28-as villáskulccsal csavard ki /:balra:/ és e nyíláson keresztül töltsd fel a szintig "C" olajjal, utána mindkét dugócsavart helyezd vissza és húzd meg jól.

Szükséglet: 28-as villáskulcs, 28-as gyűszűkulcs, tölcser; feltöltéshez "C" olaj.

11.

Olajcsere a motorban.

Csak üzemi hőmérsékletű meleg motornál hajtható végre és pedig közvetlenül bevonulás után.

1./ A páncélttest fenéklemezén alul a zárt nyílás fedelén lévő 20 db. csavart a 2.sz. hajlitott csavarhúzóval csavard ki /:balra:/. Előzőleg a csavarokat és a fedelet kalapáccsal gyengéden ütögesd meg. Ha nem válna el a fedőlemez, ütögesd meg, esáttal saját súlyánál fogva leesik.

2./ Helyezz a leeresztő nyílások alá olajtálcat. A 2 db. olajleeresztő zárócsavart 22-es villáskulccsal csavard ki /:balra:/ és hagyd kifolyni az olajat.

3./ Indítsd meg a motort és üresjárásban figyeld a motorolaj nyomást a feszmérőn, ha az 0-0.5 légkör között mutat - a motort azonnal állítsd le.

4./ Motorolajtartály kiszzerelése:

a./ a nagy csavarhuzóval csavard ki /:balra:/ a csuszógyűrű körüli védőlemez-fél /:menetirány szerinti jobb:/ 4 drb. csavarját.

b./ 17-es csókulccsal a padlólemezek közül a menetirány szerinti jobb 2 középső 4 csavarját csavard ki. Az olajtartályhoz közelebb eső padlólemezt a nagy csavarhuzó segítségével vedd ki; ezután a másikat.

c./ Kis csavarhuzóval csavard ki a motorolaj-tartály felőli 2 drb. lőszerakaszt rögzítő csavar fedőlemez csavarjait /:16 drb.:/ és a gyertyakulccsal ezen keresztül az anyákat csavard ki /:balfelé:/ /:4 drb.:/. Ezután a rögzítőcsavarokat üsd ki a 2.sz. tuskével, az alátétek a lőszerakaszba esnek. A középső lőszerakaszt emeld ki, majd az olajtartály felőlit buk-tasd kissé oldalt és jobbkézszel az olajtartály felől a nagy csavarhuzóval feszítve húzd a középső lőszerakasz felé és emeld ki.

d./ Az olajtartály szorító szalagjáról 14-es villáskulccsal csavard le az ellenanyát, majd 11-es kulccsal csavard ki teljesen a /:2 drb.:/ csavart. Azután a 2 drb. tulnyomásvisszafolyócsövön lévő összekötő anyát a 22-es villáskulccsal csavard le, majd az elválasztófalon lévő anyát lazítsd meg, végül a csatlakozó csövet emeld fel és húzd meg az anyát. A kis egyetemes csavarkulccsal csavard kiaz olajbevezetőcső csatlakozó anyá csavarját. Az olajkivezető csövön lévő /:alsó:/ csóköző anyát a 32-es villáskulccsal csavard le, s hogy az olajtartályban visszamaradt olaj el ne folyjon jobbkézszel a nyílást fogd be, azután az olajtartályt emeld ki.

e./ E fejezet 1. és 2. alpontjában előirt műveleteket fordított sorrendben hajtsd végre.

f./ A kieszert olajtartályból a fáradtolajat teljesen kifolyatva, utána tiszta benzinszesszel mosd ki a tartályt. A benzinszesz elpárologtatása után fordított sorrendben szereld vissza az olajtartályt. Tölts friss motorolajat /:az évszaknak megfelelőet:/ az előirt szintig a tartályba.

5./ Indítsd meg a motort és üresjárásban működtesd 5 percig. Ezután állítsd meg, várd meg, míg az olaj habzása megszűnik és a megszabott szintig töltsd utána.

Szükséglet: kis és nagy csavarhuzó; 2.sz. hajlított csavarhuzó; kézikalapács; 17-22-es villáskulcs; gyújtógyertyakulcs; 14-es, 11-es és 32-es villáskulcs; 2.sz.túske; kis egyetemes csavarkulcs; olajfelfogó-edény; az évszaknak megfelelő motorolaj; benzinszesz.

12.

Hajtómű olajcsere.

Csak üzemi hőmérsékletű meleg motornál hajtható végre, közvetlenül egy hosszabb utról való bevonulás után.

1./ A hajtómű alatti fenéklemezen lévő dugócsavart, a körmös villáskulccsal, majd a fenékdugó nyílásán keresztül a hajtóműház olajleeresztő nyílásának zárócsavarát a 28-as villáskulccsal csavard ki balra és olajgyűjtő edénybe fogd fel a kifolyó fáradtolajat.

2./ Indítsd meg a motort és járasd üresjárásban. Néhány perc múlva állítsd le.

Ezt a műveletet ismételd meg, hogy minél több fáradtolaj folyjon ki a hajtóműből.

3./ Az olajtartály kiszerezése és tisztítása:

a./ a szorító szalagok csavarjait a 11-es villáskulccsal balra csavard ki;

b./ a hűtőtől jövő olajcső csatlakozását 36-os villáskulccsal, a másik két olajcső csatlakozását 28-as villáskulccsal balra csavarva bontsd szét;

c./ emeld ki az olajtartályt; a bennlévő olajat csurgasd ki; az olajtartályt alaposan mosd ki benzinszesszel.

4./ Az olajtartály beszerelése:

a./ a benzinszesz elpárologtatása után;

b./ a 3./ pont a./ és b./ alpontjaiban megszabottakat fordított sorrendben hajtsd végre, arra ügyelve, hogy a hajlékony tömlők ne csavarodjanak el.

5./ A hajtóműház olajleeresztő nyílásának zárócsavarát és a fenéklemezt szereld vissza. Gondosan ügyelj a tömitésre.

6./ Töltsd fel az évszaknak megfelelő friss motorolajjal szűrőn keresztül az olajtartályt - a szükséges szintig.

Bekapcsolt sebesség, de kinyomott tengelykapcsoló mellett járasd a motort kb. 15 percig üresjárásban, hogy az olaj a hajtómű minden részét jól átkenje.

Töltsd utána a hajtóműolajtartályt a megszabott szintig.

Szükséglet: körmös villáskulcs; 11-28-36-es villáskulcs; olajfelfogó edény; az évszaknak megfelelő motorolaj; benzinszesz.

13.
Olajfürdős légszűrő olajtartályának gondozása.

1./ Jobbkezeggel csavard ki /:balra:/ a szárnyas anyát teljesen és emeld ki az olajtartályt.

2./ Csavarhuzó segítségével a szűrő pereme alá nyulva /:mint a gumiabroncs szerelésénél:/ apró fogásokkal vedd le azt.

3./ Öntsd le az olajat, majd kívül 20-as villáskulccsal a szűrőtartó csavarját csavard ki /:balra:/ és emeld ki a szűrőt. Benzinszesszel való tökéletes kitisztítás után /:kifuvás:/ fordított sorrendben szereld össze. Ügyelj az olajtartály tömitésére, hogy a szivattyú csatlakozó csövéhez kerüljön a megfelelő áttöret és az olajszívócső furatai felfelé álljanak.

Szükséglet: 20-as villáskulcs és kis csavarhuzó; benzinszesz, motorolaj.

14.
Olajszint ellenőrzés és utántöltés az olajfürdős légszűrőnél.

Menetirány szerint balra a légszűrő alján elhelyezett olajtartály oldalán lévő olajellenőrző pálcát csavard ki és ellenőrizd az olajszint állását. Utántöltésnél 19-es villáskulccsal csavard ki /:balra:/ a töltőnyílás fedelét és töltsd az előírt szintig motorolajjal.

Szükséglet: 19-es villáskulcs, tölcser; feltöltésnél motorolaj.

15.
A légfuvót hajtó ékszik fessítő tárcsájának állítása.

1./ A szijfeszítőkulcsot helyezd a fogasív alatt lévő mellékfűtőhátrögzítő anyacsavarra akként, hogy a kulcs emeltyűje a fogasív aljához támaszkodjon.

2./ A gyertyakulcsot úgy helyezd a fogasívrögzítő anyára, hogy szára a feszítőkulcs könyöke felett legyen.

3./ A fogasívrögzítő anyát a gyertyakulccsal old meg /:balra:/, majd a feszítőkulccsal fessítsd meg az ékszikat s végül a fogasív anyát rögzítsd.

Szükséglet: gyertyakulcs; ékszikfeszítőkulcs.

16.
Légtartály kezelése.

Viztelenítést lásd: "Üzemi ellenőrzés" V.fejezetében.

Ipari szesz feltöltése:

1./ 22-es villáskulccsal csavard ki a tartály bal oldalán /:szemben állva:/ lévő csavart és a hajlitott tölcse ren keresztül töltsél bele 1/4 liter ipari szeszt.

2./ Csavard vissza a csavart.

Szükséglet: 22-es villáskulcs, hajlitott tölcse; ipari szesz.

17.

Tüzelőanyag szűrők /:3 drb.:/ karbantartása, illetve tömítés cseréje.

1./ A küzdő- és motortér választóajtáját nyisd ki és emeld le.

2./ Egyik kezeddal az üvegedényt megfogva a másikkal csavard ki /:balra:/ a recés rögzítőcsavart, majd a tartókengyelt fordíts el és óvatosan vedd le az üvegedényt, vigyázva arra, hogy a tömítés le ne essen.

3./ A lemezszűrő rögzítőcsavarját ugyancsak balra csavarva, vedd ki a szűrőt.

4./ A lemezszűrő lemezeit jobbra-balra forgatva, jól fujjad ki és tiszta benzinszeszben öblítsd ki. Az üvegedényből az üledéket öntsd ki és tisztítsd meg.

5./ Összeszerelés fordított sorrendben történjen, ügyelve arra, hogy a tömítés hibátlan legyen és helyesen feküdjön fészkében. Az üvegedény felerősítésénél a rögzítőcsavar forgatásával egyidejűleg az üvegedényt is forgassad, hogy helyesen illeszkedjék.

A tűzveszély elkerülése céljából a motor és a villamos benzinszivattyú beindításával győződjünk meg, hogy a visszaszerelt szűrőknél nincs-e csepegés?

Szükséglet: benzinszesz; esetleg tömítés.

18.

Porlasztó felerősítésének ellenőrzése.

14-es villáskulccsal a porlasztó sarkain levő 4 drb. anyából 2 drb-ot a motortérből, 2 drb-ot a küzdőtérből jobbra fordítással próbáld utánahuzni, kellő érzékkel.

Szükséglet: 14-es villáskulcs.

19.

Tüzelőanyag tartályok ellenőrzése, töltése és ürítése.

1./ Ellenőrzés. A csaptelep mindenkor állása a harcokocsik üzemviszonyainak megfelelő mértékben tájékoztat a tüzelőanyag mennyiségéről.

2./ A beöntőnyílások fedeleinek ellenőrzése:

A kicsavart fedél szelepházának öt lyuku fenéklemezét lecsavarva ellenőrizd az uszódugót, hogy nincs-e a fenéklemezhez ragadva. Az említett részeket tisztítsd meg,

majd összeszerelés után a szelepház oldalfuratait befogva, az öt lyuku fenéklemezen keresztül szivással győződj meg, hogy jön-e a levegő. Ha igen, akkor rendben van. A fedelet megrázva kotyogást kell hallani /:esetleges rendellenességeit jelentsd:/.

3./ Feltöltés: a beöntőnyilások fedelét a fedélki-
~~mitő~~ kulccsal balra csavard ki. A biztonsági szita helyén legyen /:ha nincs jelentsd:/ Utána tölcseren keresztül töltsd fel, de nem teljesen csordultig, hanem mintegy tenyérnyi hiánnyal. Utána jól zárd le.

4./ Leeresztés: a benzintartályok alatt elhelyezett fenékdugókat a fenékdugókulccsal /:balra:/ csavard ki. Utána a tartály alsó részén levő dugócsavart 22-es csőkulccsal /:balra:/ kicsavarva ereszd le a benzint. Végül a záródugócsavarokat jól húzd meg. A tömitésről meg ne feledkezzél.

Az 50 literes /:III:/ tartályból a színültig feltöltött tüzelőanyag a meleg hatására terjesszkedve a dinamó keféire csöpög és tűzveszélyt okozhat.

Szükséglet: tető- és fenéklemezekulcs; 22-es csőkulcs; tartályfedélkulcs; tölcser; felfogóedény; benzinszesz.

20.

Az összes
gumi- és bőr-
karmantyuk
ellenőrzése,
illetve
szükség sze-
rintű kicse-
rélése.

1./ Ellenőrzés. A feszítő szalag csapjának furatába helyezd a tuskét és a csap bilincsenek toldatával ellenkező irányba fordítsd el a csapot, míg a szalag megszo-
rul.

2./ Csere. Helyezd a tuskét a feszítő szalag csapjának furatába és a csap bilincsenek toldatával megegyező irányba fordítsd el a csapot, míg a szalag meglazul; a szalag alá helyezve a csavarhuzót, azzal a szalagot húzzad el a karmantyujától. Vedd le a karmantyut /: ha nem jön le, akkor csavarhuzóval a karmantyú és a cső közé benyulva, körben lazítsd meg:/ . Az új karmantyúra helyezd rá a feszítő szalagokat lazán /:még a hk-n kívüli:/ . Az így előkészített karmantyukat helyezd rá a megfelelő csőcsatlakozásokra. Feszítő szalagok meghuzását lásd az 1./ pontban.

Megjegyzés: ha a karmantyú nehezen menne rá a csőre annak belsejét kissé olajozd meg.

A szivárgás, főképen pedig a hamis levegő rendkívül nagy hibát okoz.

Szükséglet: túske, kis csavarhuzó; esetleg új kar-
mantyuk és csőbilincsek; olaj.

21.

Áramtelepek
/:akku.:/ke-
zelése.

- 1./ Áramtelepek dobozainak fedelét nyisd ki.
- 2./ Áramtelepek vezetőkeinek saruit 10-es villás-
kulccsal lazítsd meg és vedd le.
- 3./ Az áramtelepeket hordfogantyuknál fogva húzd
ki annyira, hogy elérhetők legyenek a hátsó elem fedőcsa-
varok is.
- 4./ Az elemek fedőcsavarait csavard ki és azok szel-
lőzőnyílásait ellenőrizd, - ne legyenek eldugulva.
- 5./ Ellenőrizd a telepfolyadék szintmagasságát /:15
mm magasságban álljon a lemezek felső éle felett:/; arra
vigyázz, hogy az áramtelep vízszintesen álljon a vizsgá-
lat közben. A hiányzó telepfolyadékot csak lepárolt
/:desztillált:/ vízzel szabad pótolni.
- 6./ Az áramtelepet teljesen húzd ki. Dobozát töröld
ki szárazra és olajos ronggyal töröld át.
- 7./ Az áramtelep fémrészeit tisztítsd meg és lehel-
letszerűen zsírozd be.
- 8./ Visszaszerelés fordított sorrendben; a saruk csa-
varjait érzéssel szorítsd meg, nehogy megszakadjon a me-
net.

Az áramtelepek ki- és beszerelésémél, valamint lá-
dáikba való elhelyezésüknél kellő elővigyázattal járjunk
el.

Fagyveszélytől mind az áramtelepet, mint a tartalék
lepárolt vizet óvd meg. Ha lehetséges, vidd meleg helyre.
A gondozatlan /:kimerült:/ áramtelep fagyveszélyesebb,
mint a helyesen kezelt.

Szükséglet: 10-es villáskulcs; faragott keményfa
pálcika; lepárolt víz.

22.

Gyújtógyer-
tyák gondo-
zása és cse-
réje.

- 1./ árnyékoló fedelet a két záróanya /:balra való:/
kicsavarásával emeld le.
- 2./ A kicserélendő /:karbahelyezendő:/ gyertyáról és
a mellette lévőről a gyújtókábelt vedd le.
- 3./ A gyertyakulccsal a gyertyát /:balfelé forgatva:/
csavard ki és a kivételnél ügyelj arra, hogy a kulcsból
ki ne essen.

4./ Cserénél vedd elő a tart.gyertyát; karbantartásnál a gyertyakefével a kormot és szenedést tisztítsd le /:a szigetelés és a gyertyatest közötti mélyedésben is:/ arra ügyelve, hogy a szikracsucok hézaga ne állítódjon el /:mágnesgyújtáshoz tartozó gyertyáknál: 0.4-0.5 mm; áramtelepes-gyújtáshoz tartozó gyertyáknál: 0.8 mm legyen a hézag:/; ezután benzinszeszben jól mossad ki. Ha a gyertya erősen kormos, akkor a motor dus keveréket kap; ha pedig olajos, akkor a dugattyuk gyűrői már nem tömitenek kellőképen, vagy a használt gyertya nem megfelelő hőértékű. Ha a szigetelón fehér szemcsék láthatók, azok már az öngyulladás jelei.

Ezeket azonnal jelentsd!

5./ A gyertyák visszaszerelése előtt a menetes részt vékonyan grafitozd be. A gyertyakulcsba úgy helyezd be a gyertyát, hogy a biztosító rugó annak felső menetét megfogja.

6./ Behelyezésnél ügyelj, hogy az alátétgyűrű a gyertyán legyen és hogy a gyertya menete helyesen kapjon be a hengerfej menetes részébe /:ha akadozik vagy szorul, ne erőltess, hanem csavard ki és addig próbáld, míg az első 2-3 menet könnyen csavarható:/; ezután érzéssel - a szükséges mérvben - húzd meg jól.

7./ A gyújtókébeleket úgy helyezd vissza, hogy a hosszabbik a távolabbi gyertyára kerüljön.

8./ Az árnyékoló fedelet helyezd vissza.

Szükséglet: gyertyakulcs; gyertyakefe. Cserénél: gyújtógyertya a "Bosch" tartalékalkatrész dobozból.

23.

Mágnesek
megszakító
érintkező-
inek kar-
bantartása.

1./ A küzdő- és motortér elválasztó ajtót nyisd ki és emeld le.

2./ A mágnesek megszakítóházfedeleit, az azokon lévő csavarok /:balra való:/ kicsavarása útján vedd le.

3./ Vonalzó ecsettel töröld meg a megszakítóház összes részeit. Ügyelj arra, hogy a megszakítók érintkezői közé idegen test ne kerüljön. Ezután rázzad ki az ecsetet és benzinszeszbe mártva és újra kirázva töröld át így is. A fedelek szűrőit ugyszintén töröld át.

4./ A megszakítóházfedelet szereld vissza úgy, hogy a fedélen lévő túske jobbra kerülve /:szellőzőnyílások lefelé:/ a fészkébe kerüljön.

Szükséglet: vonalzó ecset; benzinszesz.

24.
Olvadó biztosítékok ellenőrzése és cseréje.

Kapcsold ki a telep-főkapcsolót, míg a fedelek levétele tart; a biztosíték doboz fedelén lévő recés fejű csavart csavard /:balra:/ ki és vedd le a fedelet.

- 1./ Külső világítás
- 2./ Belső világítás
- 3./ Távolság jelző
- 4./ Műszerlámpa
- 5./ Féklámpa
- 6./ Dugasz
- 7./ Akkum.gyújtás
- 8./ Indítás
- 9./ Töltés
- 10./ Töltés

Kérdéses biztosítékokat vedd ki és vizsgáld meg, hogy az olvadó szál ép állapotban van-e; ha kiégett, cseréljed ki ugyanolyan biztosítékkal /:mást használni tilos!/: a kicserélttel el kell számolni!

- 1./ Indító gomb vezetéke,
- 2./ Dugasz,
- 3./ Indítómotor jelző vezetőke,
- 4./ Tartalék.

Műszertábla ellenőrző lámpái:

- 1./ Jobb dinamó
- 2./ Bal dinamó
- 3./ Vill.tápszivattyú
- 4./ Seb.kapcsoló fűtés
- 5./ Fékszelep fűtés.

Üveges lámpafedelet huzd ki és az égőt csavard ki foglalatából. Visszaszerelés fordított sorrendben.

Mágneses akku.átkapcsoló 2 drb. olvadó lemez biztosíték közül a rosszat cseréld ki a fent leírtak szerint.

Töltődinamók feszültségszabályozóiban lévő 1-1 drb. olvadó lemez biztosítékát.

Villamostápszivattyukét.

Meg nem felelő szükségbiztosítékok alkalmazása tűzveszélyes és tilos!

Szükséglet: 15 A-es olvadó biztosíték a tartalékdobozból. A megfelelő cseresznye izzó a tartalék "Bosch" dobozban. 45 x 75 A-es olvadó lemez biztosíték a tart.dobozból. 35 A-es olvadó lemez bizt. a feszültség szab.dobozban. 4 A-es olvadó biztosíték a tart.dobozban.

25.
Fényszóróiz-
zók cseréje.

A fényszóró foglalat alján lévő rögzítő csavart /:balra:/ csavard ki, alulról megfogva emeld ki a lámpafoglalatot. Az izzó foglalatot alulról megfogva emeld ki és az izzót néhányszor fordítsd balra, - majd jobbra. Végül balra ütközésig fordítva, balkezed hüvelykujjával segítve óvatosan huzzad ki. A kicserélt izzót úgy helyezed be, hogy annak kiálló, különböző szélességű toldatai a foglalatban lévő vájatokkal megegyezzenek. A tükrös

részhez hozzányulni tilos. Visszaszerelés fordított sorrendben.

Távolságjel-
ző lámpa.

A fedelén lévő 4 drb. csavart /:balra:/ kicsavarva, a fedél levehető. Ezután a 3 drb. csőizzóból a hibás kicserélendő /:legkisebb a féklámpa izzója. Ettől jobbra lévő: szélességjelző, a felső függőleges a távolságjelző izzója:/. A csőizzó behelyezése után néhányszor forgasd meg azt, hogy a helyén van-e? Ezután szereld vissza a fedelet.

Baloldali
jelzőlámpa
szerelvény.

A lámpafoglalat bilincs alján lévő csavart /:balra csavarva:/ csavard ki, a bilincset vedd le és ezután a lámpafoglalatot. Az alsó kis izzó a féklámpáé. Az izzót kissé nyomd be és addig fordítsd balra, míg az izzó toldata a foglalat vájatakhoz ér és húzd ki. Összeszerelés fordított sorrendben. A foglalat peremén lévő hasíték toldata a lámpatartó vájatakba kerüljön.

Szükséglet: 1 drb. közép nagyságu csavarhuzó; fény-
szóró izzó a tart. "Bosch"-dobozban. A megfelelő nagy-
ságu csőizzó a tart. "Bosch"-dobozból. A megfelelő cse-
resznye izzó a tart. "Bosch"-dobozból.

26.

Zsirzófe-
jek cseré-
je.

1./ Ha a zsirzófej golyós szelepe tönkrement /:a zsirt kiengedi:/, ill. a peremes része leszakad /:megsérül:/ 17-es csőkulccsal /:balra:/ csavard ki a zsirzófejet és ujjal cseréld ki.

2./ Ha a zsirzófej letörik és a menetes rész bentmarad a furatban:

a lapos előreszelő szárát helyezd a letört zsirzó furatába és a reszelőt kalapáccsal óvatosan üsd be, majd a 9-es villáskulccsal a lapos reszelőt, egészen lent tőben megfogva és balra forgatva csavarjad ki a zsirzó csonkját és ezután ujjal cseréljed ki.

Szükséglet 17-es villás, ill. csőkulcs; lapos előreszelő; 9-es villáskulcs; kalapács; zsirzófej.

27.

Lánctag és
lánccsap-
szeg csere.

1./ A 14-es villáskulccsal csavard ki /:balra:/ a sárvédő tartó anyáit /:2 drb.:/. Emeld fel a sárvédőt és támaszd alá. Ha a lánc leesésétől kell tartani, akkor a hk. eme-

lóvel támasszad meg az alsó láncívet.

2./ Lapos fogóval nyomd össze a biztosító gyűrűt és emeld ki mindkét oldalon.

3./ Az 1-es számú tüskét helyezd a kiütendő csapszegre és kalapáccsal üsd ki. Ezután a bentmaradt 1. sz. tüskét a 2.sz. tüskével üsd ki.

4./ Ugyanigy hajtsd végre a másik csapszegnél a 2./ és 3./ pontban leírottakat.

5./ A hibás lánctagot /:-okat:/ cseréld ki a tartalékban levőkkel.

6./ Visszaszerelésnél a 3.sz. tüskét üsd be a lánctag csapszegszemeibe és ezután a csapszeget is.

7./ Helyezd be mindkét oldalon a csapsz. bizt. gyűrűket.

8./ Sárvédőt eredeti helyzetében rögzítsd.

Gyakorta vizsgálj meg az összes bizt.gyűrű helyzetét és állapotát, mert ha a bizt.gyűrű összetörik, akkor a csapszeg kicsuszva kárt tehet a futóműben. Ezt a rendellenességet állandóan ismétlődő erős ütődési zöreje jelzi. Füleddel tehát ébren őrködj ez irányban is és a megszokottól eltérő minden hang okát azonnal kutasd fel és jelentsd.

Szükséglet: 14-es villáskulcs; laposfogó; 1., 2., 3.sz. lánccsapszeg kiverő túske; tart.lánctag, ill. csapszeg és bizt.gyűrű.

28.

LánCFeszítés.

1./ Lásd 27. soroz. 1. pontját. Tisztogasd meg.

2./ Az 1.sz. lánCFeszítő villáskulccsal lazítsd meg először a felső rögzítő csavart annyira, hogy a recés pofa levehető legyen és ezt, valamint a fészket alaposan tisztítsd ki és keverékezzed be.

3./ A mellső, alsó és hátsó rögzítő csavarokat csak annyira lazítsd meg, hogy a lánCFeszítő kerék tartó megmozduljon.

4./ A lánCFeszítő csavarorsót a 6 soros tisztító kefével alaposan tisztítsd meg. A rugós biztosító kiemelő villát helyezd be vájába. Ezáltal az orsó elcsavarható.

5./ A 2.sz. lánCFeszítő villáskulccsal, ha az orsót jobbra hajtod, akkor feszíted, ha balra, akkor lazítod a láncot.

6./ A vezető kerék rögzítése fordított sorrendben történik: ügyelj arra, hogy a rugós biztosító a rögzítő karika vájzatába helyezkedjen és a recés pofa fészkébe helyesen illeszkedjen /:a láncfeszítő keréktartó felső éle a recés pofa felső élével nem párhuzamos, hanem ez utóbbi kissé előre lejt:/.

Ha a lánc már annyira megnyult, hogy tovább feszíteni nem lehet, akkor egy lánctag kiiktatása által kell végrehajtani a megfeszítést. Itt azonban tudni kell azt, hogy ha a két lánc nem azonos lánctagu, akkor a kormányzás tökéletlenné válik; a kormány elhúz! Ez pedig káros melegedésre vezet a kormányfék dobban.

Szükséglet: 6-soros tisztítókefe; 14-es villáskulcs; 1. és 2.sz. láncfeszítő villáskulcs.

29.

Lánctámasztó görgő tartó csavaranyáinak ellenőrzése. Fogd meg két kézzel a lánctámasztó görgőt és alulról felfelé próbáld megmozdítani /:ügyelj az első és utolsó görgőkre, mert azok nagyobb igénybevételnek vannak kitéve:/ . Ha mozog, a sasszegeket vedd ki és a 22-es villáskulccsal húzd meg /:jobbra fordítva:/ az anyákat úgy, hogy a sasszeg behelyezhető legyen. A csavarfuratnak megfelelő sasszeg használandó.

A görgőagyak és futófelületek rendellenes melegedéseit tapintással ellenőrizni kell, káros melegedését haladéktalanul jelentsd.

Szükséglet: 22-es villáskulcs, egyetemes fogó; esetleg sasszeg.

30.

Padlólemezek kiszérelése.

1./ A vez.ülések előtt lévő oldallemezek csavarjait a 17-es csókulccsal /:balra:/ csavarjad ki, majd a lemezeket húzd ki hátrafelé.

2./ Mindhárom elülső padlólemez csavarjait a 17-es csókulccsal csavard ki /:balra:/ majd mindhármát lazítsd fel. Ezután vedd le a karok porvédőit /:a rugós bilincsek kioldása után:/ . Először a két szélsőt vedd ki úgy, hogy elől és hátul emeljed meg. A középső lemez kiemelésénél a helybenforduló kormányokat húzd hátra.

3./ A vez.ülések mögött és az I. és II. szerszámláda közötti padlólemezek csavarjait a 17-es csó-, ill. 17-es villáskulccsal és a szerszámládákban lévő 1-1 db. felerősítő csavart csavard ki /:balra:/; e szer-

számládákat vedd ki, majd csavarhuzóval alányulva vedd fel a lemezeket.

4./ Beszerelés fordított sorrendben.

Feszítővassal ne erőltess a padlólemezek kiemelését, mert a könnyűfém eltörik.

Szükséglet: 17-es csókulcs és villáskulcs; csavarhuzó.

31.

A hk. megemelés.

I./ Hk.emelővel:

1./ A lengőkarcsapszegek alatti emelésre kiképzett rész alá tedd a hk.emelő vállát. /:ez jól fekdjön fel és az emelő függőlegesen álljon:~, laza talajnál tedd az emelő talpa alá az alátét deszkát:/, a kilincs úgy álljon, hogy a visszapörgést megakadályozza.

2./ Óvatosan fordasd a kézi forgatót jobbra, míg a kívánt magasságot a hk. eléri.

3./ Ha a hk. egyik oldalát teljesen meg akarod emelni, akkor két emelővel a fent leírtak szerint emelj arra ügyelve, hogy az emelők egyformán emeljenek.

4./ Visszaeresztésnél a kézi forgatót kissé fordítsd jobbra, a kilincset balra akaszd ki és óvatosan engedd balra - erősen megfogva - a kézi forgatót.

II./ Hk. megemelés elől, vagy hátul bakokkal:

1./ Helyezz 3-3 drb. bakot a hk. elé, ill. mögé és óvatosan hajtsd rá, hogy a kívánt rész megemelődjön.

Emelő szerkezettel való megemelés után feltétlenül támaszd alá még biztonságból bakokkal /:fatuskók:/ is, hogyha a hk. alatt akad dolgod nehogy baleset keletkezessen az emelő szerkezet esetleges összeroppanása következtében.

Szükséglet: 1-2 drb. 5 t-s emelő, 6 drb. gk.bak /:tuskó:/.

32.

Szilánkmentes üvegablak cseréje.

A kétoldali recés rögzítő csavart két kézzel old meg /:kb. 3-4 fordulat:/ és ujjaiddal a keretben lévő vájatokba benyulva huzd ki fészkeből. A szilánkmentes üvegablakot kézzel told ki a keretből. /:Vigyázz a gumitömítésre, hogy meg ne sérüljön:/

Beszerelés fordított sorrendben.

Szükséglet: szilánkmentes tartalék üvegablak.

33.

Tükrös fi-
gyelő keze-
lése.

- 1./ A két oldalon lévő békazárat old meg.
- 2./ A kettős kézi fogantyúnál fogva huzd le.
- 3./ A homlok- és hátsó békazárat old meg, emeld le a tisztítandó, vagy cserélendő üveghasábot.
- 4./ Visszaszerelése fordított sorrendben.
Szükséglet: tartalék üveghasáb.

34.

1./ Gázzal
oltó kézi
tüzoltó ké-
szülék hasz-
nálata.

A készüléket a tartójából emeld ki és tartsd egyenesen balkezeddal. Jobbkezeddal a készülék felső részén lévő szelep kerekét csavard a keréken jelzett nyíl irányában. Az oltósugárral az oltást kezd meg a tűz fészkenél. Ha a tűzoltókészülék ereje már teljesen kimerült, még azt a nyílást is zárd le, ahonnét a tüzet oltottad. A tűz eloltása után csavard a szelepkereket a nyíl ellentétes irányába. Használat után a tűzoltó készüléket add át a műmesternek.

2./ A tűz-
oltó készü-
lék haszná-
lata /:Au-
topax:/.

A tűzoltó készüléket tartójából emeld ki olyképen, hogy balkézvel a készülék hengeres részét, jobbkezével pedig a zárószelep keresztfogantyuját markold meg. Oly helyzetben tartsd a készüléket, hogy a lövőke csöve alulra kerüljön. Jobbkezeddal a zárószelep keresztfogantyuját jobbra csavarva nyisd. A tűz eloltása után balra csavarva jól huzd meg a zárószelepet, hogy tökéletesen zárjon. Csak annyit használj a folyadékból, amennyi a tűz eloltásához feltétlenül szükséges. Addig használhatod a készüléket ismételt esetben is, míg folyadék van benne. Használat után helyezd vissza tartójába, nehogy összeverődjön.

A készülék csak gyárilag tölthető, így csak tűz esetén használd. Szükségtelenül ne működtesd. Tartsd tisztán és szárazon.

Megjegyzés: ha a porlasztó kigyulladásakor a tűzoltó készülékek nem működnének, a csaptelepet azonnal zárd el, az összes ajtók és nyílások azonnal lezárandók. Járasd a motort teljes fordulatszámra és az összes rendelkezésre álló eszközzel, pl. pokróccal, köpennyel, vagy homokkal oltsd el a tüzet.

35.

Általános
megjegyzés.

A hk. üzemi viselkedéseit állandóan figyeld és a szokottól eltérő minden jelenséget azonnal jelentsd. Ha

pedig valamiféle hiba keletkezne, akkor a szakközegeknek jelentened kell azt is, hogy a hiba milyen körülmények között keletkezett. /:Erre a kitételre minden javító részleg sulyt helyezzen, a pc. műhelyiskola oknyomozó műhelyszolgálat célkitűzésének megfelelően.:/

LUDOVICA AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84727350

